

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

STUDIE A KRATKÉ CLANKY

PŘEHLED VÝZKUMŮ 46

ISSN 1211-7250

ISBN 80-86023-71-0

08251\00

9395458

BRNO 2005

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis, vydává Archeologický ústav Akademie věd České republiky Brno.
Peer-reviewed journal published by the Institute of Archaeology, Brno.

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttka, Jiří A. Svoboda, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Jaroslav Tejral

Výkonná redakce
Assistant Editors

Dana Gregorová, Balázs Komoróczy, Rudolf Procházka,
Lubomír Šebela, Petr Škrdla

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR
Královopolská 147, 612 00 Brno
E-mail: pv@iabrno.cz
<http://www.iabrno.cz/3cacz.htm>

Vychází jednou ročně/Published yearly

ISSN 1211-7250

ISBN 80-86023-71-0

Copyright © 2005 by the Archeologický ústav AV ČR Brno, and by the authors.

Tisk/Print Gloria Rosice

Pokyny pro autory na internetové stránce <http://www.iabrno.cz/3ca1cz.htm>
Instructions to authors on internet pages

axe is carved grid-like symbol. The raw materials are relatively varied, what indicate contacts with Brno area, middle Moravia, north Bohemia and southwestern Slovakia,

BUKOVANY (okr. Olomouc).

„Ohrady“, „U hájku“. LnK. Sídliště. Záchranný výzkum.

Záchranný archeologický výzkum byl vyvolán stavbou rodinného domu na pozemku (par. č. 1287), který leží na katastrálním území obce Bukovany (okr. Olomouc). Záchranný výzkum proběhl ve dnech 19. 3.–30. 3. 2004, tj. před zahájením stavby rodinného domu. Identifikace lokality na mapě ZM ČR (1 : 10 000) – číslo listu 25-11-11 – s následujícími body 35:108; 39:108; 33:114; 37:116. Vzdálenosti jsou uvedeny v milimetrech od jižní (J) a západní (Z) sekční čáry.

Výzkumná plocha byla ohraničena z jihu silnicí. Východní, západní i severní hranici tvořily sousední parcely. Povrch parcely před zahájením výzkumu pokrýval travnatý porost a vzrostlé ovocné stromy. Výzkumná plocha se rozkládala na svažitém terénu, jenž se sklání směrem k obci od severu z 295,00 m n. m. k JZ na 197,69 m n. m. (severní okraj obce).

Obec Bukovany leží na rozhraní dvou podcelků Nížkého Jeseníku, totiž Domašovské vrchoviny a Tršické pahorkatiny. Zároveň leží Bukovany na okraji Hornomoravského úvalu, jehož povrch je tvořen sprašovými návěji eolického původu kvartérního stáří. Po skrývce ornice měla výzkumná plocha půdorys mnohoúhelníku, který měl maximální rozměry 17,50 × 13,80 metru. V průběhu výzkumu bylo prozkoumáno čtrnáct zahloubených objektů. Většinu z nich lze na základě nalezených artefaktů datovat do období mladší doby kamenné, přesněji do mladšího stupně kultury s lineární keramikou (objekty 117, 119, 121 až 130). Zkoumané objekty 118 a 120 lze datovat bohužel pouze rámcově do pravěkého období, neboť jejich zásyp neobsahoval žádný archeologický materiál.

Tento záchranný výzkum navazuje na záchranné výzkumy provedené na katastrálním území obce Bukovany (trať Ohrady) v roce 2002 (Vrána 2003, 21–28; Dehnerová – Faltýnek 2003, 83–84) a v roce 2003 (Vrána 2004). V průběhu roku 2004 došlo na této lokalitě také k archeologickému dozoru, který byl proveden bezprostředně po skrývkách ornice před zahájením stavby rodinných domů na p. č. 1270, 1301, 1305. Ve všech případech s negativním výsledkem. V obci Bukovany v trati „U hájku“ byl také 5. 11. 2004 proveden archeologický dozor při skrývce ornice před stavbou rodinného domu na pozemku p. č. 9/13 – také zde s negativním výsledkem.

Jakub Vrána, AC Olomouc

Literatura

- Dehnerová H. – Faltýnek K. 2003: Bukovany. In: Výroční zpráva za rok 2002. Státní památkový ústav v Olomouci, Olomouc, 83–84.
- Demek J. – Novák V. 1992: Neživá příroda. Brno.
- Vrána J. 2002: Nálezová zpráva z archeologického výzkumu, Bukovany, archiv AC Olomouc, č. j. 120/03.
- Vrána J. 2003: Záchranný archeologický výzkum sídliště lidu kultury s volutovou (lineární) keramikou v Bukovanech (o. Olomouc). In: II. Sborník Muzea středního Posázaví v Ratajích nad Sázavou a Archeologické společnosti Západočeské university v Plzni, Praha, 21–28.

Vrána J. 2004: Nálezová zpráva z archeologického výzkumu, Bukovany, výstavba rodinného domu, archiv AC Olomouc, č. j. 142/04.

Resumé

Bukovany (Bez. Olomouc). „Ohrady“. LBK. Siedlung. Rettungsgrabung.

DAMBOŘICE (okr. Hodonín)

„Kluče“. MMK, KZP. Sídliště. Záchranný výzkum.

Během měsíce srpna a září 2004 provedlo Masarykovo muzeum Hodonín záchranný archeologický výzkum v místě výstavby spojovacích plynovodů na katastru obce Dambořice. Již předchází provedené povrchové sběry v prostoru plánované pokládky, a to zejména v jejím počátečním úseku severně od obce v poloze Kluče, na úpatí mírného svahu obráceného směrem k JZ a k potoku Salajka v nadmořské výšce cca 230 m n. m., přinesly doklady o polykulturním osídlení v pravěku i o raném středověku ve formě fragmentů keramiky MMK a KZP a hlavně kultur starší doby bronzové – kultury únětické a velatické fáze SDPP a poněkud řídkěji i středohradištního období. Nedaleko od tohoto úseku byly na sprašové terase levého břehu potoka při výkopu produktovodu v roce 2002 zachyceny 4 objekty velatické fáze SDPP, které spolu s dalšími 3 kulturně nestratifikovatelnými objekty překrývala kulturní vrstva s nálezy střepů kultury s MMK a velatické fáze SDPP. Další, o něco vzdálenější pravěké sídliště leželo na vedlejším, o poznání ostřejším svahu kopce Vysoká cca 300 m směrem na SZ, což doložil objev zlomku neolitického broušeného nástroje a 3 sídlištních objektů horákovské kultury při výstavbě sběrného naftového střediska v roce 1996. Vzhledem k těmto skutečnostem byl po dohodě s objednatelem ještě před zahájením výkopu rýhy pro plynovod v prostoru koncentrace povrchových nálezů proveden předstihový výzkum pomocí několika na sebe navazujících sond o šířce 2 m a celkové délce 170 m, kdy se již po skrývce orníční vrstvy a postupném odebrání dalšího půdního sloupce podařilo i přes nepříznivé chromatické podmínky zachytit v černé kulturní vrstvě s mocností 0,40–1,20 m objekt kultury s MMK a také další pro absenci výraznějších nálezů kulturně nezařaditelný objekt. Následným začištěním sprašového podloží bylo odhaleno dalších 7 objektů, z nichž jeden, podle celkového tvaru zřejmě hliník, patřil kultuře s MMK. Poloha zjištěných pozitivních archeologických situací na ZM ČR 1 : 10 000, kladový list 24-43-24 je určena úsečkou mezi body v souřadnicích 380/320 mm a 385/305 mm od Z/J s. č. Stavební práce pokračovaly v měsíci listopadu a na počátku prosince rozšířením stávající panelové pracovní plochy pro vrt situované o něco výše na svahu v nadmořské výšce cca 240 m n. m. asi 100 m směrem na JV od středu úseku zachycených sídlištních objektů. Tato archeologicky zdokumentovaná další část lokality je na ZM ČR 1 : 10 000, mapový list 24-43-24, vymezena prostorem o velikosti cca 2 mm od středu bodu 375/330 mm od Z/J s. č. Podobným metodickým postupem jako při předcházejícím odkryvu se po eliminaci ornice při odstraňování tmavé nadložní vrstvy, jejíž mocnost narůstala s klesáním svahu od 0,30 do 1,10 m, postupně objevilo několik shluků keramických torz i celých nádob, z nichž 1 náležel kultuře s MMK, a díky superpozici s vrstvou k sobě seskládaných plochých pískovců